

Statens Institut for Folkesundhed
Øster Farimagsgade 5 A, 2
1399 København K

Tlf. 3920 7777 - Fax 3920 8010
www.si-folkesundhed.dk

Spørgeskema til Børnehaver vedr. Børn, Mad og Bevægelse - med svarfordelinger

I 2004 gennemførte Statens Institut for Folkesundhed en undersøgelse om rammer og vilkår for mad og måltider samt fysisk aktivitet og bevægelse i danske børnehaver, skole og fritidshjem/skolefritidsordninger.

Rapporten fra undersøgelsen: Mad og fysisk aktivitet i børnehaver, skoler og fritidshjem/skolefritidsordninger. Udviklingen i mad og måltider i skoler og fritidshjem/skolefritidsordninger fra 1999 til 2004 (af Inge Lissau, Ulrik Hesse, Mette Juhl og Michael Davidsen) kan hentes på www.si-folkesundhed.dk/udgivelser.

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til Statens Institut for Folkesundhed, tlf. 3920 7777 - Kontaktperson er Inge Lissau.

Om institutionen

1. **Hvad er institutionens navn?**

2. **Hvornår er institutionen bygget?**

(sæt ét kryds)

Før 1915	3,9
1915 - 1944	5,9
1945 - 1974.....	38,7
1975 - 2004.....	49,5
Uoplyst	2,0

3. **Hvornår er institutionen senest blevet ombygget (herunder også tilbygning og opstilling af barakker)?**

Skriv årstal	1948-1989	11,8
	1990-1999	30,2
	2000-2004	25,2
	Uoplyst	32,8

4. **Hvilken type institution er det?**

(sæt ét kryds)

Børnehave	52,2
Integreret institution	39,8
Anden	7,7
Uoplyst	0,3

Hvis Anden, skriv venligst hvilken: _____

5. Hvor mange børn er der i institutionen?

Skriv antal børn:

1-49	34,2
50-74	42,1
75-250	22,6
Uoplyst	1,2

6. Hvilken aldersgruppe er der i institutionen?

(Skriv alderen på yngste og ældste barn)

0 til 5-6 eller 7 år	22,9
1 til 5-6 eller 7 år	7,8
2 til 5-5 eller 7 år	11,6
3 til 5-6 eller 7 år	45,2
Rest	12,6

Mad og måltider i børnehaven

Hvis I er en integreret institution, skal resten af spørgeskemaet kun udfyldes vedr. børn i børnehaven.

7. Hvilke måltider i form af medbragt og/eller serveret mad har børnene mulighed for at spise i børnehaven?

(sæt gerne flere kryds)

	Medbragt	Serveret
a. Morgenmad	28,6	82,6
b. Mellemmåltid, formiddag.....	54,1	22,0
c. Frokost.....	90,8	16,4
d. Mellemmåltid, eftermiddag.....	48,1	59,4
e. Andre måltider	11,4	17,4

8. Hvor ofte skal børnene/forældrene selv medbringe mad?

(skriv antal gange om ugen)

	0 gange	0-4 gange	5 gange	Uoplyst
a. Mellemmåltid, formiddag...	13,8	46,6	38,8	
b. Frokost.....	13,3	73,1	13,5	
c. Mellemmåltid, eftermiddag	25,6	37,9	30,7	

9. Hvor meget tid anvendes der i gennemsnit til de enkelte måltider?

(skriv antal minutter)

a. Morgenmad	Minutter				
	0-9	10-15	16-25	26+	Uoplyst
b. Mellemmåltid, formiddag.....	6,0	34,2	7,4	17,6	34,8
c. Frokost	Minutter				
			0-29	30+	Uoplyst
d. Mellemmåltid, eftermiddag.....			40,1	51,9	8,0

10. Hvilke typer af madvarer medbringer børnene?

(sæt gerne flere kryds)

a. Frugt	62,6
b. Råvarer til madfremstilling	14,8
c. Frokost/madpakke	95,2
d. Andre madvarer	24,1

Hvis kryds i Andre madvarer, skriv venligst hvilke: _____

11. Har børnene mulighed for at spise udover de faste måltider?

(sæt kun ét kryds)

Ja	84,1
Nej	15,3
Uoplyst	0,6

Hvis Ja, beskriv venligst hvorledes: _____

12. Hvor ofte spiser børnene udendørs i henholdsvis sommer- og vinterhalvåret (f.eks. frokost, eftermiddagsmad, snobrød over bål eller på tur i skoven)?

(sæt ét kryds i hver lodret kolonne)

	Sommer- halvåret	Vinter- halvåret
Dagligt.....	46,2	2,9
Mindst én gang om ugen	46,5	13,6
Mindst én gang hver 14. dag	3,2	16,4
Sjældnere	1,8	57,9
Aldrig	0,0	3,0
Uoplyst	2,3	6,3

13. Ved hvilke måltider tilbyder børnehaven drikkevarer?

(sæt gerne flere kryds)

a. Morgenmad	94,1
b. Mellemmåltid, formiddag.....	52,6
c. Frokost.....	96,5
d. Mellemmåltid, eftermiddag.....	86,3
e. Andre måltider	22,4
f. Ingen måltider.....	0,2

14. Har børnene adgang til drikkevarer mellem de fælles måltider (f.eks. i automater og isvand i kander)?

(sæt gerne flere kryds)

	Sommer- halvåret	Vinter- halvåret
a. Kander med koldt vand til fri afbenyttelse	60,7	25,5
b. Kander med saftvand til fri afbenyttelse.....	1,5	0,0
c. Automat/beholder med isvand	15,9	2,1
d. Postevand fra vandhanen.....	84,6	84,9
e. Andet	11,0	6,6
f. Har ikke adgang til drikkevarer	0,1	0,4

Hvis kryds i Andet, nævn venligst hvilke:

***Hvis børnehaven hverken tilbyder mad- eller drikkevarer ⇒
gå venligst til spm. 21 side 11.***

15. Hvilke af følgende slags mad- og drikkevarer tilbydes det enkelte barn og hvor ofte?

(sæt ét kryds i hver vandret række)

	Dagligt	Ugentligt	Månedligt	Tilbydes sjældent/ikke	Uoplyst
a. Varm mad (f.eks. suppe, pasta, pizza, risengrød, bagt kartoffel).....	4,0	20,5	38,2	26,2	11,1
b. Kold mad (f.eks. rugbrød m. pålæg, pitabrød, sandwiches)	11,1	20,8	34,0	21,7	12,4
c. Fisk	1,9	9,3	14,1	50,6	24,2
d. Hjemmebagt brød/boller	37,0	28,0	20,9	7,5	6,6
e. Morgensmadsprodukter (f.eks. havregryn, cornflakes, yoghurt).....	82,6	1,1	0,5	9,6	6,3
f. Ostestænger/ost.....	31,7	12,5	9,1	29,2	17,5
g. Grøntsager/råkost	24,3	28,4	18,1	13,8	15,5
h. Frisk frugt	64,8	10,1	3,3	11,6	10,3
i. Rosiner/tørret frugt	13,2	27,3	19,4	24,1	16,0
j. Kager	0,2	12,7	44,0	28,4	14,7
k. Kiks	2,0	10,3	21,6	48,4	17,8
l. Slik	0,0	0,8	14,6	67,7	16,9
m. Is	0,0	1,8	23,8	59,1	15,4
n. Mælk	93,8	1,2	0,0	1,7	3,4
o. Saftevand	3,4	10,2	32,6	40,5	13,3
p. Sodavand	0,1	0,0	1,1	81,9	17,0
q. Koldt vand/isvand	94,2	1,0	0,2	0,6	4,0
r. Kakao (varm/kold)	0,1	1,5	21,8	61,6	15,0
s. Te	16,0	5,2	4,5	59,7	14,6

16. Hvem deltager i børnehavens arbejde med mad og måltider?

(sæt mindst ét kryds i hver vandret række)

	Børn	Medar- bejdere	Forældre
a. Planlægning.....	34,2	93,7	10,8
b. Fastsættelse af udbud	13,4	80,1	19,5
c. Indkøb.....	39,6	90,8	12,0
d. Tilberedning.....	73,9	90,5	4,6
e. Borddækning og anretning	94,7	87,8	0,1
f. Oprydning og opvask.....	61,7	94,5	0,1

17. Hvordan dækkes udgifterne til indkøb af madvarer?

(sæt gerne flere kryds)

a. Som en del af børnehavens budget.....	89,5
b. Forældrebetaling	35,2
c. Andet	8,9

18. Hvordan dækkes udgifterne til indkøb af drikkevarer?

(sæt gerne flere kryds)

a. Som en del af børnehavens budget.....	96,6
b. Forældrebetaling	3,7
c. Andet	1,5

Politik vedr. mad og måltider i børnehaven

19. Har børnehaven retningslinier for de madvarer, der tilbydes (f.eks. vedr. ernæring, økologi eller kvalitet)?

(sæt ét kryds)

Ja, nedskrevne.....	40,9
Ja, uskrevne.....	18,9
Ja, både nedskrevne og uskrevne.....	22,3
Nej	15,2
Uoplyst	2,7

Hvis Ja, beskriv venligst hvilke: _____

20. Har børnehaven retningslinier for de drikkevarer, der tilbydes (f.eks. vedr. sundhed, økologi eller kvalitet)?

(sæt ét kryds)

Ja, nedskrevne.....	39,1
Ja, uskrevne.....	27,6
Ja, både nedskrevne og uskrevne.....	19,5
Nej	11,3
Uoplyst	2,5

Hvis Ja, beskriv venligst hvilke: _____

21. Har børnehaven retningslinier for de madvarer, som børnene må medbringe i børnehaven (f.eks. forbud mod slik eller chips)?

(sæt ét kryds)

Ja, nedskrevne.....	31,1
Ja, uskrevne.....	18,4
Ja, både nedskrevne og uskrevne.....	17,5
Nej	31,4
Uoplyst	1,6

Hvis Ja, beskriv venligst hvilke: _____

22. Har børnehaven retningslinier for de drikkevarer, som børnene må medbringe i børnehaven (f.eks. forbud mod sodavand)?

(sæt ét kryds)

Ja, nedskrevne.....	26,7
Ja, uskrevne.....	32,9
Ja, både nedskrevne og uskrevne.....	10,4
Nej	28,3
Uoplyst	1,7

Hvis Ja, beskriv venligst hvilke: _____

23. Har børnehaven retningslinier for rammerne omkring måltiderne (f.eks. bordskik eller tidsforbrug)?

(sæt ét kryds)

Ja, nedskrevne.....	31,5
Ja, uskrevne.....	42,1
Ja, både nedskrevne og uskrevne.....	19,5
Nej	5,8
Uoplyst	1,1

Hvis Ja, beskriv venligst hvilke: _____

24. Har børnehaven en nedskreven kostpolitik?

(sæt ét kryds)

Ja	38,1	
Nej	59,9	→ gå til spm. 26
Uoplyst	2,0	

Hvis Ja, vedlæg venligst en kopi af politikken vedr. mad og måltider og påfør **børnehavens** navn.

** Med en kostpolitik forstås formelle og erklærede beslutninger vedr. mad og måltider, som er vedtaget for børnehaven (evt. i kommunalt regi). Politikken kan indeholde regler for den mad, der serveres (f.eks. ernæringsmæssig kvalitet) og regler for måltider (f.eks. fysiske rammer, tidsforbrug og samværsformer).*

25. Er den nedskrevne politik en del af børnehavens virksomhedsplan?

(sæt ét kryds)

Ja	30,6
Nej	7,6
Uoplyst	1,8
Irrelevant	60,0

26. Har forældrebestyrelsen/forældrerådet eller personalet inden for perioden august 2003 til juni 2004 diskuteret politik vedr. mad og måltider?

(sæt ét kryds i hver vandret række)

	Ja	Nej	Ved ikke	Uop- lyst
a. Forældrebestyrelsen/forældrerådet	66,1	26,9	2,8	4,3
b. Personalet	78,0	15,4	1,4	5,2

27. Er der ønsker om ændringer af rammerne for måltiderne (f.eks. tid, sted, atmosfære)?

(sæt ét kryds i hver vandret række)

	Ja	Nej	Uoplyst
a. Personale	12,9	84,5	2,6
b. Forældre	6,6	82,4	11,0
c. Forældrebestyrelse/forældreråd	8,3	82,7	9,0

Hvis Ja, beskriv venligst hvilke: _____

28. Er der ønsker i børnehaven om ændringer i udbuddet af mad- og drikkevarer?

(sæt ét kryds i hver vandret række)

	Ja	Nej	Uoplyst
a. Personale	17,2	78,1	4,7
b. Forældre	17,5	70,9	11,7
c. Forældrebestyrelse/forældreråd	18,0	73,6	8,5

Hvis Ja, beskriv venligst hvilke: _____

29. Planlægges der nye initiativer omkring mad og måltider i børnehaven (f.eks. indførelse af økologiske produkter eller frugt- og grøntordninger)?

(sæt ét kryds)

Ja	18,6
Nej	79,7
Uoplyst	1,7

Hvis Ja, beskriv venligst hvilke: _____

-
30. Har børnehaven inden for det sidste år samarbejdet med eksterne partnere (Kræftens Bekæmpelse, Hjerteforeningen, skoler/SFO'er, andre daginstitutioner el. lign.) om aktiviteter vedr. mad og måltider?

(sæt ét kryds)

Ja	13,1
Nej	86,0
Uoplyst	0,9

Hvis Ja, nævn venligst hvilke partnere: _____

Bevægelse og fysisk aktivitet i børnehaven

Ved bevægelse og fysisk aktivitet forstås al form for fysisk udfoldelse, der medfører en øgning i puls. Der spørges således ikke til stillesiddende aktiviteter.

31. Hvilke typer udendørsmiljøer i børnehaven har det enkelte barn adgang til og hvor ofte?

(sæt ét kryds i hver vandret række)

	Dag- ligt	Ugent- ligt	Måned- ligt	Har ikke adgang	Uop- lyst
a. Legeplads	99,1	0,2	0,2	0,2	0,3
b. Boldbane/fodboldbane	67,7	11,8	5,7	10,4	4,4
c. Klatrestativ	87,8	3,8	2,3	4,0	2,2
d. Græsareal	88,2	7,1	1,7	1,2	1,9
e. Asfalteret areal	44,4	6,4	4,0	33,0	12,3
f. Areal med fliser	93,1	1,0	0,8	3,2	2,0
g. Skov	20,0	32,7	34,7	5,2	7,5
h. Grønne områder	47,8	35,0	12,0	1,1	4,1
i. Andre	11,2	10,7	7,6	5,8	64,7

32. Hvor ofte har det enkelte barn mulighed for følgende?

(sæt ét kryds i hver vandret række)

	Dag- ligt	Ugent- ligt	Måned- ligt	Har ikke adgang	Uop- lyst
a. Klatre	95,9	2,5	0,7	0,3	0,5
b. Svinge.....	86,0	4,3	1,7	5,5	2,5
c. Balancere	97,4	1,5	0,2	0,5	0,6
d. Glide	83,9	5,5	2,3	4,5	3,9
e. Gyngede.....	95,5	2,2	0,7	1,4	0,2
f. Springe	98,9	0,6	0,0	0,1	0,5
g. Gemme sig	97,4	0,9	0,3	0,6	0,8
h. Bygge	82,3	2,3	2,9	9,3	3,3

33. Hvilke af følgende redskaber stiller børnehaven til rådighed og hvor ofte?

(sæt et kryds i hver vandret række)

	Dag- ligt	Ugent- ligt	Måned- ligt	Stilles ikke til rådighed	Uop- lyst
a. Bolde	96,0	2,8	0,8	0,3	0,2
b. Hockey-stave.....	32,5	5,8	7,9	45,9	8,0
c. Køre- og cykelredskaber.....	94,6	1,9	0,3	2,7	0,5
d. Balanceredskaber (vippebræt, stylter).....	63,1	7,3	5,8	18,5	5,3
e. Udstyr til forhindringsbane .	44,1	10,3	11,4	25,9	8,2
f. Sjippetov, hulapringe m.m.	62,1	12,2	7,2	15,0	3,7
g. Andre redskaber	37,8	4,2	1,7	7,1	49,2

Hvis kryds i Andre redskaber, nævn venligst hvilke: _____

34. Hvilke af følgende indendørsarealer med mulighed for bevægelse har det enkelte barn adgang til og hvor ofte?

(sæt ét kryds i hver vandret række)

	Dag- ligt	Ugent- ligt	Måned- ligt	Har ikke adgang	Uop- lyst
a. Puderum	77,9	1,6	0,8	16,3	3,4
b. Aktivitets-/rytmik-/ bevægelsesrum	44,9	26,8	4,8	16,3	7,3
c. Gymnastiksal/idrætshal	5,1	31,9	14,2	39,1	9,7
d. Andre indendørsarealer	28,0	5,2	2,6	20,4	43,9

Hvis kryds i Andre indendørsarealer, nævn venligst hvilke:

35. Hvor ofte foregår der voksenstyrede, organiserede aktiviteter i børnehaven, der indeholder aktiv leg og bevægelse?

(sæt ét kryds)

Dagligt.....	30,4
Mindst én gang om ugen	56,3
Mindst én gang hver 14. dag	6,8
Sjældnere	3,6
Aldrig	0,3
Uoplyst	2,6

36. Hvor ofte har det enkelte barn mulighed for at deltage i disse aktiviteter?

(sæt ét kryds)

Dagligt.....	29,9
Mindst én gang om ugen	51,3
Mindst én gang hver 14. dag	10,1
Sjældnere	4,1
Aldrig	0,0

Uoplyst

4,7

-
37. Hvor ofte arrangeres der aktiviteter uden for børnehaven, som indebærer bevægelse og fysisk aktivitet (f.eks. tur i skoven eller i svømmehallen)?

(sæt ét kryds)

Mindst én gang om ugen	64,5
Mindst én gang hver 14. dag	23,4
Sjældnere	10,5
Aldrig	0,4
Uoplyst	1,3

-
38. Hvor ofte har det enkelte barn mulighed for at deltage i disse aktiviteter?

(sæt ét kryds)

Mindst én gang om ugen	50,3
Sjældnere	32,4
Mindst én gang hver 14. dag	15,0
Aldrig	0,0
Uoplyst	2,3

-
39. Har en af de ansatte i børnehaven en bevægelsesmæssig eller idrætsrelateret uddannelse/efteruddannelse?

(sæt ét kryds)

Ja	32,4
Nej	67,3
Uoplyst	0,2

Hvis Ja, nævn venligst hvilken uddannelse:

40. Tilbydes der målrettet motorisk træning for børn med særlige behov?

(sæt ét kryds)

Ja	63,4
Nej	35,6
Uoplyst	1,1

41. Tilbydes der målrettet motorisk træning for børnene i børnehaven generelt?

(sæt ét kryds)

Ja, dagligt	10,0
Ja, ugentligt.....	37,8
Ja, hver anden uge	8,3
Ja, månedligt.....	6,0
Nej	35,1
Uoplyst	2,9

Politik vedr. bevægelse og fysisk aktivitet i børnehaven

42. Er der retningslinier for, hvor meget børnene bør opholde sig udendørs i børnehaven?

(sæt ét kryds)

Ja, nedskrevne.....	39,2
Ja, uskrevne.....	30,1
Ja, både nedskrevne og uskrevne	11,1
Nej	19,3
Uoplyst	0,4

Hvis Ja, nævn venligst hvilke: _____

43. Har børnehaven en nedskreven generel politik* vedr. bevægelse og fysisk aktivitet?

(sæt ét kryds)

Ja	16,4
Nej	83,0
Uoplyst	0,7

Hvis ja, vedlæg venligst en kopi af politikken vedr. bevægelse og fysisk aktivitet og påfør børnehavens navn.

** Med en politik forstås formelle og erklærede beslutninger vedrørende bevægelse og fysisk aktivitet, som er vedtaget for børnehaven (evt. i kommunalt regi). Politikken kan indeholde målsætninger for børnenes bevægelse og fysiske aktivitet i børnehaven samt regler for fysisk aktivitet.*

44. Er den nedskrevne politik en del af børnehavens virksomhedsplan?

(sæt ét kryds)

Ja	14,7
Nej	1,5
Uoplyst	0,9
Irrelevant	83,0

45. Har forældrebestyrelsen/forældrerådet eller personalet inden for perioden august 2003 til juni 2004 diskuteret politik vedr. bevægelse og fysisk aktivitet?

(sæt ét kryds i hver vandret række)

	Ja	Nej	Ved ikke	Uoplyst
a. Forældrebestyrelsen/forældrerådet	31,1	58,8	5,1	5,0
b. Personalet	53,1	41,7	1,7	3,5

46. Er der ønsker om ændringer i udbuddet af aktiviteter, som børnene kan deltage i, når de opholder sig i børnehaven?

(sæt ét kryds i hver vandret række)

	Ja, flere aktiviteter	Ja, færre aktiviteter	Nej	Ved ikke	Uoplyst
a. Personale	27,7	1,7	61,0	6,9	2,9
b. Forældre	14,9	0,4	55,5	23,3	6,0
c. Forældrebestyrelsen/forældrerådet .	14,8	0,3	60,2	17,7	7,1

Hvis Ja, beskriv venligst hvilke: _____

47. Er der ønsker om ændringer i tid afsat til organiserede aktiviteter, som indeholder bevægelse og fysisk aktivitet?

(sæt ét kryds i hver vandret række)

	Ja, mere tid	Ja, mindre tid	Nej	Ved ikke	Uoplyst
a. Personale	23,9	0,5	63,0	11,2	1,6
b. Forældre	9,3	0,1	55,9	29,0	5,7
c. Forældrebestyrelse/forældreråd	11,4	0,3	58,6	24,0	5,8

48. Planlægges der nye initiativer vedr. bevægelse og fysisk aktivitet i børnehaven (f.eks. indkøb af nye redskaber eller anlæg af nye udendørsfaciliteter)?

(sæt ét kryds)

Ja	55,1
Nej	44,2
Uoplyst	0,6

Hvis Ja, beskriv venligst hvilke: _____

49. Har børnehaven inden for det sidste år samarbejdet med eksterne partnere (Kræftens Bekæmpelse, Hjerteforeningen, idrætsklub/forening, skoler/SFO'er, andre børnehaver el. lign.) om aktiviteter vedr. bevægelse og fysisk aktivitet?

(sæt kun ét kryds)

Ja	20,5
Nej	78,9
Uoplyst	0,7

Hvis Ja, nævn venligst hvilke partnere: _____

50. Har børnehaven inden for de sidste tre år deltaget i forsøgs- og udviklingsprojekter, der er støttet af eksterne midler fra f.eks. Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Sundhedsstyrelsen, Socialministeriet, amtet eller andre større institutioner/puljer?

(sæt gerne flere kryds)

a. Ja, vedr. bevægelse og fysisk aktivitet	3,8
b. Ja, vedr. mad og måltider	1,3
c. Ja, andre aktiviteter/temaer	6,9
d. Nej	85,2
e. Ved ikke	3,2

Hvis kryds i Ja, nævn venligst hvilke:

51. Benytter børnehaven information fra hjemmesiden www.tjek sundheden.dk udarbejdet af Indenrigs- og Sundhedsministeriet?

(sæt ét kryds)

Ja	16,8
Nej	81,6
Uoplyst.....	1,6

52. Hvem har medvirket ved besvarelsen af dette spørgeskema?

(sæt gerne flere kryds)

a. Institutionsleder/souschef	89,9
b. Uddannet pædagog	18,3
c. Pædagogmedhjælper	5,9
d. Anden person	3,7

Hvis Anden person, skriv venligst hvem:

Yderligere kommentarer kan skrives her:

Tak for besvarelsen!
